

ORHANGAZI ILKOKULU

REHBERLİK
SERVİSİ
NİSAN AYI
VELİ
BÜLTENİ

ÇOCUKLARDA
STRES
YÖNETİMİ

Okul Psikolojik Danışmanı
Tuğba DOLU

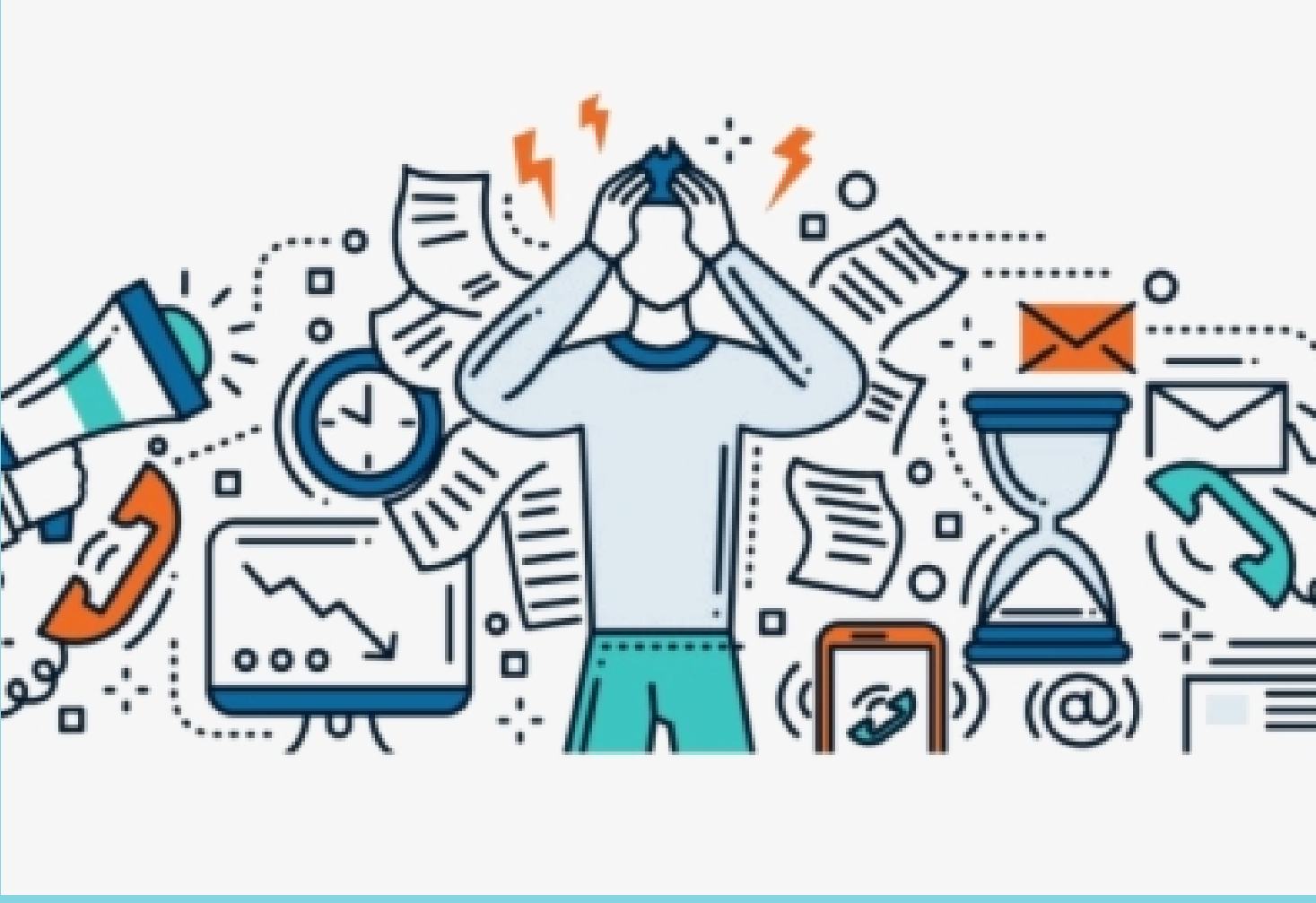
STRES

Bireyin herhangi bir fiziksel veya psikolojik uyarıcı karşısında gerekli uyumu sağlayabilmek için ruhsal ve bedensel olarak harekete geçmesi, tepki göstermesidir.

“Çocuğum bu hafta üç defa karının ağrıdığını söyleyerek ödevlerini yapmadı. Doktora götürdüğümüzde fiziksel bir sorunu olmadığını söyledi ancak karın ağrıları devam ediyor.”

Eğer buna benzer durumlarla karşılaşıyorsanız çocuğunuz yoğun stres hissediyor olabilir.

Stres çocuk veya yetişkin birçok insanın yaşamının bir parçasıdır. Fakat 8 yaşından küçük çocuklar yaşadıkları karmaşık duyguları anlamlandıramayabilirler bu onların stres yaşamadıkları anlamına gelmez.

Stres - Performans Bağlantısı

Stres genellikle olumsuz bir durum gibi değerlendirilir fakat her zaman olumsuz bir durum olmayabilir. Çocuğun motivasyonu için belirli düzeyde stres gereklidir. Görevini tamamlamak için güç verir.

Çocuğa kendisini kötü ve kızgın hissettiren olaylar çocuğun stres düzeyini olumsuz etkileyebileceği gibi belirsizlikler de çocuklarda negatif stres oluşturabilir.

Stres faktörleri ve etkilenme düzeyleri çocukların mizacına göre de değişkenlik gösterir. Bazı çocuklar değişiklik ve tehditlere karşı daha düşük bir dayanma eşiğine sahiptiler ve en hafif baskıda kendilerini stresli veya mutsuz hissedebilirler. Böyle bir durumda "çocuğa ne var bunda stres yapacak" demeden önce duygusunu kabul edip temelinde yatan ihtiyaca katkı sağlamak için neler yapılabilir bunlar düşünülmelidir.

İlkokul çağındaki çocuklar stres yaşadıklarında evde bundan bahsetmeyebilirler çünkü stres olarak yaşadıkları şeyi henüz anlamlandıramayabilirler.

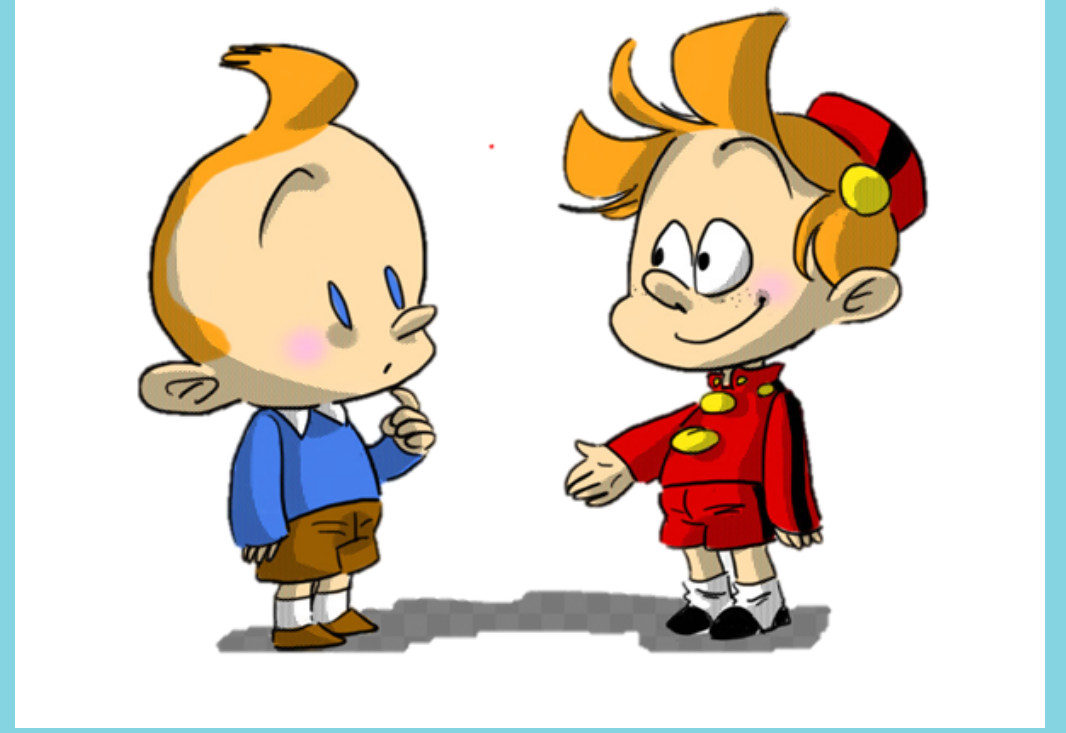
Bunun yerine başkalarını eleştirmek kendisine haksızlık edildiğini düşünmek eğiliminde olurlar.

STRES KAYNAKLARI

Yeni ve tanıdık olmayan bir şey

İçinde bulunduğu ortamda neler olabileceğini tahmin edememe

Kuşku ve belirsizlik yaratan durumlar

Hata yapma korkusu

Hoş olmayan bir sonuç beklentisi

Ailenin beklentilerinin yüksek olması

Okulun beklentileri

Ebeveyn olarak çocukların duygularını tanımlamada zorlandıkları bu dönemlerde bazı ipuçlarını dikkatle izlemelisiniz.

Stresin Küçük Çocuklardaki Fiziksel Belirtileri

Aniden alt ıslatmaya başlama

Uyku problemleri

Baş ağrısı

Karın Ağrısı

Okula gitmek istememe

Ödev yapmak istememe vb.

ANNE BABA OLARAK STRES YAŞAYAN ÇOCUKLARINIZ İÇİN NELER YAPILABİLİRSİNİZ?

1- Çocuğunuza Model Olun

Çocuklar pek çok şeyde
olduğu gibi sizleri örnek
almaktadır.

Stres durumları karşısında
gösterdiğiniz tepkileri de
modelleyecektir.

Geçmişte başedebildiğiniz
stresli bir durumu ona
anlatabilirsiniz.

Stresin size nasıl
hissettiğini ve nasıl
çözdüğünüzü ona anlatın.

Stresle başedemediğiniz
durumlarda bu durumların size
ne öğrettiğini anlatın.

Çocuklar kendilerini iyi
hissettiklerinde daha iyi
davranırlar.

2- Çocuğunuzu Dinleyin

Öncelikle çocuğunuzu eleřtirmeden, yargılamadan, suçlamadan sevgi ile dinlemelisiniz.

Okulda sergilediği olumlu davranışları üzerinde durun.

Başkaları ile kendisini rahat hissedebileceği ortamlarda bir arada bulunabilmesini sağlayın, sanat, spor ve benzeri faaliyetlere yönlendirin.

Yeni başa çıkma davranışları bulmasına yardımcı olun örneğin stresliyken aşırı tv izlemek, odasına kapanmak yerine kendi kararlarını kendisinin alabileceği yeni ortamlar sunulabilir.

- Çocuğunuzun Duygu ve İhtiyaçları ile Bağ Kurun

Çocuğunuzun davranışının size ne hissettirdiğine değil; çocuğunuzun ne hissettiğine odaklanın.

Senin benim canımı yakıcı şeyler söylediğini duyduğumda ya da can yaktığını gördüğümde, canını sıkan bir şey olduğunu anlıyorum. Banan canını sıkan şeyin ne olduğunu söyler misin?

4- Çocuğunuzun strese sebep olan problemlerini çözebilmeleri için cesaretlendirin.

5- Tek başına çözemediği problemlerde kimlerden destek alabileceği ile ilgili ona güven verin.

6- Beslenme ve uyku düzeninin stres üzerindeki olumsuz etkilerini gözeterek çocuğunuzun sağlıklı bir beslenme ve uyku rutini oluşturmaya yardım edin.

7- Çocuğunuza fiziksel egzersizler yapabileceği alanlar açın.

8- Günlük yapacakları ile ilgili bir planın onun daha az stres yaşamaya sebep olacağını belirtin ve günlük plan yapmasına, ulaşılabilir hedefler koymasına yardımcı olun.

SAKIN BUNLARI YAPMAYIN

Kendinizi Suçlamayın. Çocuğunuzun stresli olmasının suçlusu siz değilsiniz.

Çocuğunuzun yaşadığı stresi görmezden gelmeyin.

Çocuğunuzu da suçlamayın; başedemediği bir duygu, karşılanmayı bekleyen bir ihtiyacı olduğunu unutmayın.

**ŞİMDİYE KADAR
BİLDİKLERİNİZİN EN
İYİSİNİ YAPTINIZ;
ŞİMDİ DAHA ÇOK
BİLDİĞİNİZE GÖRE
DAHA DA İYİSİNİ
YAPABİLİRSİNİZ.**

**Orhangazi İlkokulu
Rehberlik Servisi**

